

KÄRÄJÄOIKEUSTUOMARIT r.y.**LAUSUNTO****24.10.2003**

Viite:

Oikeusministeriön lausuntopyyntö 21.7.2003/OM/32/41/2002

Oikeusministeriölle

OIKEUSMINISTERIÖ

24. 10. 2003

ed 32, 41, 2002

OM028: 01/2002 auv

Käräjäoikeustuomarit r.y. esittää lausuntonaan **Ihmiskauppaa, paritusta ja prostituutiota** koskevasta työryhmän osamietinnöstä (2003:5) seuraavaa:

faksi

fax

kenelle / to

keneltä / from

pvm / date

viite / reference

sivuja / pages 3

fax

faksi

Yleistä

Mietinnössä esitetty tavoite vastustaa ihmiskauppaa ja paritusta esitetyillä tavoilla on kannatettava erityisesti siihen nähden, että nykyisin ihmiskauppa ja paritus säännönmukaisesti tapahtuu ammatillaisen järjestyneen rikollisuuden toimesta.

Sen ehdotus seksuaalipalveluiden ostamisen kriminalisoimisesta on monesta syystä ongelmallinen. Tästä syystä tuon kriminalisoinnin tarvetta tulisi vielä harkita perusteellisemmin, mieluiten työryhmän vähemmistön esittämällä tavalla.

Yksityiskohtaisia huomioita

- Paritusrikokset** Koska paritusrikokset säännönmukaisesti tapahtuvat ammattimaisen järjestyneen rikollisuuden toimesta taloudellisen edun hankkimiseksi on perusteltua säätää ehdotettu törkeää paritusrikosta koskeva tunnusmerkistö. Samoin on perusteltua lisätä tunnusmerkistöön yhteystietojen välittämistä tai muuta markkinointia koskeva tunnusmerkistö.
- Ihmiskauppa** Suomea sitovien kansainvälisoikeudellisten velvoitteiden täyttämiseksi on perusteltua säätää ehdotetut ihmiskauppaa ja törkeä ihmiskauppaa koskevat säännökset. Esitöissä olisi voinut pohtia, onko myös **veri** säännöksessä tarkoitettua kudosta.
- Seksuaalipalveluiden ostaminen nuorelta** Esitetyistä syistä ehdotettu säännös seksuaalipalveluiden ostamisesta nuorelta on perusteltu.
- Seksuaalipalveluiden ostaminen** Käräjäoikeustuomarit r.y. katsoo, että sen sijaan ehdotus seksuaalipalveluiden ostamisesta on hyvin ongelmallinen monesta syystä:
- Voidaan perustellusti otaksua, että tuon tyyppiset jutut olisivat odotettavissa olevaan rangaistusseuraamukseen nähden suuritöisiä ja vaikeasti näytettäviä: seksuaalipalveluja tarjoavilla olisi tuskin suurta halua asian selvittämiseen ja rikoksen tekijällä olisi normaali rikosasian epäillyn vaikenemis- ja valehteluoikeus. Tilanteessa, jossa tuomioistuimet kamppailevat jo nykyisten rikosasioiden käsittelemisessä, uusien kriminalisointia luomisessa tulisi pyrkiä noudattamaan suurta harkintaa.
- Vakavampi ongelma on, että ehdotettu kriminalisointia muuttaa seksuaalipalvelujen ostajan sinänsä vastahakoisesta, mutta totuudessapysymisvelvollisesta todistajasta vastahakoiseksi epäillyksi, jolla ei ole totuudessapysymisvelvollisuutta eikä edes velvollisuutta puhua koko asiasta. Tämä voisi suuresti vaikeuttaa paritusrikosten selvittämistä, mitä olisi tekojen vahingollisuutta arvioitaessa ehdottomasti pidettävä ensisijaisena.
- Vaikka kriminalisoinnin tarpeen määrittely viime kädessä kuuluu lainsäätäjälle Käräjäoikeustuomarit r.y. kuitenkin kiinnittää huomiota siihen, että myös aineellisoikeudellisesti säännös on ongelmallinen, ainakin siltä osin kuin seksuaalipalveluiden tarjoajaa ei voida pitää parituksen tai muun konkreettisen hyväksikäytön tai riippuvaisen aseman uhrina.
- Käräjäoikeustuomarit r.y. tyytyy tuolta osin viittamaa työryhmän vähemmistön (lainsäädäntöneuvos Lindstedtin, lähetystöneuvos Halttusen ja käräjätuomari Lahtisen) erittäin perusteltuun eriävää mielipiteeseen: säännös sopii äärimmäisen huonosti nykyiseen seksuaalirikosten järjestelmään, joka korostaa seksuaalista itsemääräämisoikeutta seksuaalirikosten suojattavana oikeushyvinä.
- Jos jonkinlainen säännös nähdään tarpeelliseksi, se tulisi ehdottomasti kirjoittaa edellä mainitun työryhmän vähemmistön esittämällä seksuaalipalvelun tarjoajan puutteellista seksuaalista itsemääräämisoikeutta ja tahdonvapautta korostavalla tavalla.

Yhdistyksellä ei ole asiasta muita huomautuksia mietinnöstä.

Lausuntoasia on käsitelty yhdistyksen hallituksen kokouksessa
10.10.2003.

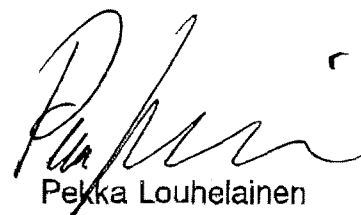
Käräjäoikeustuomarit r.y.

Puheenjohtaja,
käräjätuomari

Satu Seppänen

Käräjätuomari,
hallituksen jäsen

Pekka Louhelainen